

У Новоме Саду 20. децембра 1887.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 е. — годишња 2 е. — на 3 месеца 1 е. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

О БОЖИЋУ 1887. ГОДИНЕ.

Чудно време, — језик дрхће
На европској што је ваги.
Човеку је тешко познат'
Да се ближе „дани благи.“

Германов нам поздрав фали (!)
Далеко је отпутов'о,
Слама трухла (као да је
Сам Вукашин лиферов'о).

И вертеп се жаца носит'
Момчадија душе чисте;
Јер се боји, жандар ће им
Таки рећи: *панслависте*.

Нема оног вареника
Што бар за часак груди згрева
То зар божић?! — Та гле само;
У Србији грми, сева.

Полаженик јесте дош'о
Још и прије, нег што бива.
(Полаженик комесар је,
— Том Матица није крива).

У календар кад завириш,
„Бадњи дан је“ — читаш лако.
Ал кад мало обазреш се,
Онда сумњаш да је тако.

Ако порез ниси смог'о
И данас те у шерит зову.
Али ипак: бадњи дан је,
— Познаје се по олову.

Олово се журно лије,
Не у смеју и у шали;
Не лију га деца мирна,
— Већ га лију арсенали.

Све се танад нека слежу, —
Једно веће, друго мање:
И по томе једном знаку
Да се рећи: бадњи дан је.

Ох из овог худог стања
Дај нам боже и божићу
Срећна врата!
Да с' на народ не превале
Блудње пустих дипломата.

Стармали.

Политични преглед.

Данас је цела Европа метула прст на чело, пак се диве практичном поступку митрополита Мраше (иш не мраши!), који је поставио једног бирташа, једног казанџију и једног угљара за свештенике у Србији.

Онај интерпелант на беогр. скупштини је врло наиван и кратковид човек, кад с тога напада министра и митрополита, и држи да је то неупутно било. А кад човек зрело размисли, онда ће морати доћи до уверења, да су та тројица баш нужна у цркви, јер они, као стручњаци — бирташ, казанџија и угљар репрезентују вино, бакар и угљак, а ове све три ствари потребује наша црква: вино за причешће и преливање мртвих, бакар пада у тас и у пиџле, а угљак је нуждан за кадонице, дакле са свим је на своме месту, кад се и стручњаци постављају, који ће те ствари набављати, оценити и употребити моћи и умети.

Наравно, да се све то може само дугим искуством и вежбањем сазнати, особито што се тиче вина. Што се тиче бакара, он стоји у тесној свези са вином, чему су најбољи доказ бакарни носови. А најпосле што се тога трећег свештеника тиче, који има да се стара за угљак, као материјал за кадонице, дакле који се вежбао у томе како ваља кадити, ваља знати, да је он Мраши толико кадио, док га овај на послетку није поставио за свештеника, уверивши се да ће сваком приликом умети кадити њему и онима, којима треба (у напредњачком смислу).

Кад се већ хоће да се одузме свршеним богословима монопол, да само они могу бити свештеници (слободоумни су људи увек против сваког монопола);

онда ваља започетим путем ићи и даље, те и остале занате, који могу цркви послужити, узети у обзир при постављању свештеника у Србији. Тако би добро дошли н. пр. ужари који би умели вешто плести ужа за звона; па онда дротари, који би умели правити практичне мишоловке, којима би виши свештеници могли ловити за себе zgodне људе; па бравари, који би ковали јаке браве за поповску брашнару; па колари, који би правили кола, на којима ће се возати по Србији римокатоличка пропаганда.

Ако тако и даље узиде, онда ћемо дочекати, да ће и богослови чинити употребе од Gewerbefreiheita, те ће се, и они латити разних послова; један ће постати копач, јер и онако има већ из школе догматику; други ће бити војник од жени-кора, те ће по градовима правити мине (јер минеј зна у прсте); трећи ће отворити фабрику за предиво, јер се довољно вежбао у предики (!); четврти ће постати занатом кортеш, јер има у власти све гласове (т. ј. сви осам); пети ће постати Мрашин аминаш, јер је још у школи научио амин говорити; шести ће бити уредник „Видела“ јер је и он у школи дознао да су блажени нишчи духом; седми ће ступити да замени Абердара, јер већ и њему доликује: „Ва истину сујета свјаческаја;“ осми ће бити песник, јер вешто пева стихире, дакле је стихотворац; и т. д.

А на томе напретку Србија имаће да благодари једино митрополиту Мраши, који је отпочео да узима занатлије за свештенике и тако себе начинио неким „цехајсторем“.

Част и поштење честитим занатлијама и овде и у Србији, али честит се неће држати за способног,

ПОДЛИСТАК.

Једна година из мог ђаковања.

Од Понунгуца

ПЛАЧЕВНО СВИТИЈЕ КОЈЕ НА ВЕЛИКО ЧУДО МАЈСТОРО СЕПИКИНО
ЈОШ НИЈЕ УШЛО У ИСТОРИЈУ.

(Баш да се не кајем што сам га написао.)

(Наставак.)

На послетку се растанемо, и ја на моје велико чудо врло брзо напишам свој стан. То ми се тако допало, да би се за цело вратио био натраг, само да сам имао био коју крајцару, и да је била још која кафана (осим симицинице) отворена, ал' овако хајд унутра. Кад унутри ал' ту ти брате „мртва лежи на косову војска“. . . Њих тројица обучени леже на кревету па све један преко другог, а откуд онај трећи, то сам бог зна. Одмах ми и нехотице паде на памет поп Пантина жеља да буде политичка косовка девојка, те и ја пођем његовим трагом (онако сам и насео као и он) т. ј. почнем скидати једног по једног, ал' пре него што сам то израдио на чисто (као Панта ташке) заспим и сам.

Да онако zgodно поред кревета ни сам могао дуго спавати, то је тек јасна ствар, за то сам се и пробудио на брзо па пошто је био већ у велико дан, то пробудим и ону двојицу јер је онај трећи већ пре мене устао био и отишао.

Венијамин одмах скочи удеси се па оде. Ја кажем сад Кузману шта сам с' њиме урадио, за то се и ми удурешемо па хајд тамо. Кад смо дошли тамо, ал' Венијамин се радосно смеши и покаже ми рукама да га је већ предао. Сад сам ја тек био онако „за право“ љубопитљив или ти питољубив шта ће из тога изаћи. Прошетамо поред ње али је нисмо имали срећу видети. Кад смо се вратили натраг били смо већ боље среће, јер она је била на прозору. Венијамин већ не уме да иде, а Кузман се уозбиљио (ко пинтер на ђубрету) па чека да види еда ли га је изневерила. Стигнемо већ скоро и до ње ал' ти се она осврте брат Венијамину; „Ви се господине исмевајте с оним с ким сте се и до сад исмевали а мене се оканите. Ја нисам још ником писала, а вама ћу најмање. Ево вам ваше писмо а у будуће ме поштедите иначе ћу учинити оно што треба да учиним, а то вам за цело не ће пријати . . .“

О, да се откуд земља испод Венијамина расцепила па га прогутала то би му била радикална утеха, а овако сиромаштао па само блене у њу као печена риба. Кад му је писмо бацила, само сам видео где се сагнуо, зграбио писмо и нестало га, а ја и Кузман тако смо се смејали, да је сав свет гледао у нас, па сам му доказивао како сам у тој ствари невин, међу тим свет који је туд пролазио баш као да ми није веровао.

Дођемо кући, а Венијамин се одао „тужним“ мисли-

WWW.NILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

да врши духовничке дужности, а међу оном тројицом што их је Мраша рукоположио има један, који живи с туђом, развенчаном женом.

Такви Мраши подобајет свештеник.

Гира. Је с' видио како се у „Н. Добу“ љуте, што уредник „Стармалог“, на толике личне насртаје неће ништа да им одговори. Ето, — веле — одговорио је И. Иванићу опширнејше, а нама ни беле.

Спира. Ја мислим да уредник „Стармалога“ има право што тако чини. Јер И. И. је упао у велику погрешку, али зато није морао имати опаку намеру. И. И. јесте „зелен“, ал за то не мора бити гуштер. И. И. се канда каје, па има и времена да се поправи. Али Нашедопце познајемо кроз и кроз и таким људима је најпаветнији одговор — презирање. Али пошто је данас божић, кад људи и диндушмане своје блажије суде, — то ћу ја данас и Нашедопцима једну блажију да рекнем. Крај све њихове пакости и поварености, добар је значак, што их презирање боли.

П и т а њ а

која би у данашње време г. владин комесар могао ставити, а да им се ни мало не чудимо.

+. Како је смела Матица Српска наградити драму „Пера Сегединац“, кад је у запечаћеном писму стојало да је то дело написао панслависта Лаза Костић?

ма па плаче као жена мироносица. Сад сам смаграо за хришћанску дужност да га утешим поред свега тога што сам видео како шапуће па нас куње као жаба, за то почнем: „Како може, како, велим, може Венијамине један бристар младић у деветнајстом веку после рождества христовога, тако лудо се заљубити и из љубави плакати?“ Даље му нисам говорио јер је он отишао, али смо потпуно били уверени да те нам се он за то осветити.

Овај догађај је учинио сад то, да су се Кузман и Пулхерија тако зближили, да је већ имао посла и бледи месец, ноћна тишина, танани облаци, благи ветрић, жубор поточића, вечерња румен и т. д. и т. д. јер је (сиромаш) Кузман свако вече уздисао спрам месеца, разговарао се са цвећем, цвркутао са славујима (заурлавао са гаровима) — и то му је била као карактеристика. Једном речи сирота појезија је сад два пут толико страдавала од кузмановог песничког дара, као дотле. И њему је као и сваком заљубљеном, — турити пенео од цигаре место оне друге стране у уста, место физике понети у школу „љубав у браку“, умочити перо у песак а мастилом посути свршену задаћу, у пљуваоницу метнути шешир а кроз прозор пљунити на каквог господина — било нешто са свим обично.

Једног дана дође Венијамин и каже да ми је рекао г. директор да напишем квиту и примим штитендију од 30 форината. Ја му нисам веровао, но кад сам то од њих

+. За што у новосадској српској гимназији не добијају професори сваке недеље по кутију бркомаса, већ носе бркове доле спуштене, противно државној идеји?

+. Зашто секретар Матице Српске обично свлачи атилу, кад леже спавати? Ту је скривена нека ноћна тајна?

+. Зашто патронат гимназије српске није ишао да захвали г. Тапавици, кад је овај тужио професора Миловановог? — Аха, сад смо вас убебали.

+. За што су рачуни Матице Српске увек тако чисти и исправни, тако да им ни сама висока влада ни ниска депутација не може неправилност да докаже? — Зар то не изгледа очевидно као неки пркос!

+. За што директор новос. срп. гимназије радије пије бечко пиво него пештанско? — Леп патриотизам! красан пример ђацима!

+. За што позор. игра „каврга“ није добила награду од Матице, кад сви знамо да је аутор тога дела гласао на Мориц Пала? — Може ли се то још дуже трпети!

+. За што у гимназијској сали Свети Сава нема одежду црвену, белу, и зелу? — Не трчим никаква

више чуо, одмах још то вече седнем па је напишем и метем у џеп.

У јутру одем до г. директора, извадим квиту па му је предам, а он је узме и почне читати. При читању ми је изгледао врло чудноват. Час би се смејао, ал' се силом задржава, час се опет намргоди да мислиш сад ће гром пући из њега. Напослетку кад је свршио, он ме тако чудновато и готово речи созналително поче мерити и гледати, само што ме не пита јесам ли ја баш збиља луд, а ја сам опет, правду рећи, исто то хтео њега да питам.

Хиљаду мисли поче ми се врсти по глави. Мислио сам да је Венијамин наговорио и оне друге да ме преваре, и мислио би ја још и свашта друго, ал' нисам имао каде да много мислим јер ми је директор пружио квиту па вели: „Прочитај, бога ти, то још једаред што си написао!“ Ја узмем, и кад сам почео читати мал' се нисам скаменио.

„Због сиромаштва без биљега, на украденом папиру и раскреченим перетом писано.“

Признаница и рачун за штитендију коју још нисам ни примио.

Доле потписани овим потврђује да је ту штитендију, коју још није примио, — примио, и у једно унапред полаже рачун љубопитљивом господину директору на што ће их потрошити, да га не би после потрзао.

1.) Ради потпомагања државе и индустрије — три киле „футошког“ дувана . . . . . ф. 6 — н.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

приговора, — то је знак непоштовања државног триколора.

+. За што се Матици за председника бирају све сами доктори медицине (Најпре Натошевић, па сад Станојевић)? — Зар то није признање да је Матица болесна, кад јој требају доктори.

+. За што године 1849. кад је изгорео цео Нови Сад, није изгорела и гимназија српска? — Зар така рснитенција служи на част једном јавном заводу!

+. За што ни један касир Матице српске не побегне у Америку? — Хоћеду да буду бољи од пештанских чиновника! За то у Пешту с њима, да се науче памети!

+. За што се оптужитељ Матице Српске зове Рајин, кад у Мађарској нема раје? — Подметли сте га, да вам подмеће ногу, — али то је скандал, каквог нисмо могли наћи у словачкој Матици.

+. За што, — — —

Али нек је доста. Ми смо и сувише одужили. А ако је коме стало да распуди Матицу и гимназију српску, знаће он то и набрже, и на краће израдети. Време је згодно, као наручено.

- 2.) Четири књижице, са здравственог гледништа најбољег, „хублон“ цигарпапира . ф. — 40 н.
- 3.) Девет литара венцловог на далеко хваљеног, код „суњера“, бермета, са ручком и вечером што сам још од лане дужан . ф. 5 30 н.
- 4.) Једанајст вода, у којима је било нешто мало и каве, и због којих су ми моје зимске чакшире још и данас тамо . . . ф. 1 32 н.
- 5.) Пандурима који су пре (зарад опће сигурности) нама помагали астале извртати, између себе се посвађали и свога капрала који није пристао да с нама заједно лупа једном професору прозоре, избацили на поље — пет литара вина . . . . ф. 1 — н.
- 6.) Тамбурашима који ће под асталом свирати док ја будем ва билијару играо . . . ф. 5 — н.
- 7.) Три лепа бела зуба, која имају да замену венцлове црне, које сам му ја песницом избио, јер су му били мали па није могао иза њих да држи језик; с поштом заједно. ф. 15 60 н.

Пошто сам ја овде, као што видите, 40 ф. 62 нов. потрошио, а добио сам т. ј. добићу само 30 ф. то желим да и оних 10 ф. 62 н. у најкраћем року добијем.

Павел ил. Пошунгу.

Кад сам прочитао да богме да сам знао чије је мило, те кажем г. директору да је то сигурно Венијамин,

П у с л и ц е.

✓. Из ове коже никуд. Али ко још има кожу, из њега лако може извући, или рат, или припреме за рат.

✕. Радивој Милојковић, — но то је баш лепо српско и име и презиме. Али не жртвовати се за љубав одржања савеза, то би умео и какав Habakuk Trotzmaуer.

✠. (Ове три пуслице случајно смо место прашком прелили мастилом. Кад је случај тако ☐. хтео, нека му за сад буде. Бар нам нико ☉. неће казати да смо пренаглили.)

+. „Не треба помиловати Пашића!“ — Тако виче нови Пера Тодоровић. — То му је сигурно суфлирао стари Пера Тодоровић, бојећи се, ако се Пашићу поврати слобода, да ће је злоупотребити као и Пера (нови).

△. У Босни је војницима забрањено говорити о рату, јер он уме да дође и без оратора.

≡. Бечке и Пештанске новине, кад помену Никољу Христића увек додају и „вау-вау!“ — Али не лаје куца села ради, него себе ради.

○. Не бојимо се ми оног једног „Инвалида“,

кад сам ја легао извадио ону признаницу из мог џепа, те написао ову и стрпао ми је у џеп, ал' која вајда кад ја већ по његовим речима видим да ћемо ми обојица бити затворени; ја за то што нисам гледао шта му носим, а он за то што се лудира с таким стварима. — И бист тако! Дозове он и Венијамина, у том се искупише и професори и сад настаде суд. Та валда ни страшни суд неће бити тако дугачак! Хтео сам у два, у три маха да кротким гласом завапим: „Ах престанте невинне окол' мене птичице!“ ал' сам се ипак предомислио и — кажу да сам добро урадио; Ми смо и надаље са благоволењем слушали а на послетку исцедимо из свега тога то, да ћемо за тај шпац одседети осам сахата у врућој соби (поред ладне фуруне), и ако нам је по вољи можемо певати: „Изведи из темници душу моју!“

Чим смо изишли из аришта ал' у том некако и Петковача, а било је није овамо ни онамо него, као што рекох баш хладно; иначе Петковача за нас не би била баш тако важна, ал' треба знати да је онда Кузман (и сваки други циганин) свечар, те тако се ја и Кузман и још нас неколико ал' без Венијамина, јер њега смо што казо мајстор Вилип за штроф апстрахирани и фумигирани, — искупимо да и то вече прекратимо или боље рећи продужимо.

Било је то отприлике у оно доба кад гости у кафани при чаши (врућег) пива и (хладној) кави већ све песме испевају па им остане још само: „Мајстор Мартин . . .“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

који наговешћује рат. Већ се бојимо онога рата, који наговешћује многе инвалиде.

Рим-папа је о своме јубилеуму добио на поклон 50.000 флаша шампањца. Кад је то чуо наш јединац Емилијан, 50.000 је пута уздахнуо из своје православне душе.

§. Српски и Хрватски ђаци у Бечу нису могли да се сложе да заједно прославе Гундулића. („Es wäre zu schön gewesen; es durfte nicht sein.“)

О лажима новинарским.

По новина читаш, бане,
Лажи слане и неслане.
Ко што нађе то сакупи
И публици под нос тресне;
Једне дају лажи старе, —
„Нова Преса“ нове пресне.

Омикрон.

Коштуњци.

„Тудин дан“ падао је увек пре божића. Не читајући новине, мора човек доћи на мисао, да ће ове године тек после божића наступити прави — „тудин-дан.“

У очи божића лије се олово, да се види шта ће бити. И по војеним арсеналима лију олово, па испадају све сами — куршуми.

или „златна мува на дувару . . .“ Или кад они који се билијаре не погађају већ више оним штаповима у кугле него један другог у главу. Или кад н. пр један гост заповеда: „чардаш“ а цигани свирају: „пирош, пирош, пирош . . .“ а он игра „валцер“ и т. д. и т. д. дакле било је то после поноћи. Еле устане и Кузман да каже коју „паметну“. Тама се ставио у позитуру и два, три сиротана, међу које сам и ја спадао, ког за крогли ког за јаку па их приморао да га слушају и почео, да богме, с косовим пољем а ш тиме би свршио то сам бог зна (и чурушка крава), ал' врата се отворише и — унутра уђе наш разредни старешина и један пандур.

Кузман се размахнуо па приповеда на дугачко и на широко а није ни видео шта се међу тим десило, док се није и на ону страну окренуо, да и тамо коју каже. Како је у његовој души било, то држим да ће сваки појмити. Избечио се у старешину па ни речи више; није умео сиромаш ни да седне од чуда. Ја пак међу тим, бивши најближи великој белој вуруни, нађем за добро да се створим с оне стране ње, ал' на моју несрећу како сам ретерирао запнем за шамлицу, и главом бубнем о дувар ал' сам ипак био као риба безгласна.

Сад узме реч г. старешина: „А, г. Дроњак! Ви, као што видим, предајете историју. Само та ваша ратоборна тема баш као да ни најмање није подјејствовала на г. Павела, јер иначе не би побегао за фуруну“.

Ове године ће свака српска кућа с великом радошћу спремати божићни колач. И онако нам преко целе године испадају све онакви колачи, каквима се нисмо надали.

Ми Срби чувамо целе бадње ноћи огњиште (бадњак,) само да изгоре. Европа чува опет читавих година своје огњиште, само да не — плане.

Овог пута догореће не само бадњаци, него ће канда догорети већ и до воката.

Пре се говорило: „У божића три ножића.“ Но у овог су божића канда не више „пожићи“, него — бајонети.“

Где је божић, ту мора бити и ора. А дал је и хора?

„Наше Доба“ је тако јако „клерикално“, да се у његовим ступцима преко целе године слави божић Т. ј. тамо је увек просуга — празна слама.

+

Он и она.

Он. Ох! Један пољуб, анђеле мио,
ма одма мој'о
и у гроб лећ'!

Она. Пристајем! Пољуб дају Вам одма,
ал' онда молим:
држите реч!!

По немачком.

Др. Назбулбуц.

Сад се сви осврнуше фуруни, а мени се од једаред соба поче окретати и тако ни најмање није чудо било, што сам испао иза ње и једва се докотурао од срамоте до своје столице.

Морао сам врло леп изгледати јер сви од једаред поред свог њиног чуда пренуше у смеј. Ни сам г. старешина нису се више могли уздржати, већ удареше у смеј колико их је грло доносило. Мислио сам полудићу (ал' сам се преварио.) Хтео сам већ да побегнем на поље ал' у том наш г. старешина скиде црни цвикер и оно мало француске браде, а ми се тек сад убезвекнусмо јер пред нама је стајао — Венијамин.

Морам још и то додати да је Венијамин био врло сличан нашем разредном старешини, па кад је ме нуо још и онаку браду, бркове и цвикер какве онај ноли није га нико могао познати.

Сад нам он разјасни да је то за то, што нисмо и њега позвали били. Пандур добије вина колико је хтео и оде у другу собу међ' своје друштво, где га је Венијамин и нашао, и сад тек настаде право весеље.

Кад смо пошли кући није баш било пријатно јер је мрак био да не видим скоро прста пр д собом. Месец је расуо своје бледе зраке као и на сваком другом месту (где их нема).

Сви су били наћефлесани. Какав сам, до душе, ја био, то не знам, ал' „кажу“ да сам био весео. Куда смо

Богословски уздисај.

Ох, ала је топал био
Летњи ден
Кад сам зимски капут прод'о
Чивутину у бесцен.

Сад је зима, цича зима,
Сад цвокоћем као псето.
Ох, да ми је да повратим,
Или капут, — или лепо.

Ил бар Чиву кад би где год
Наштедобно ваћи знао
С њиме би се радо рв'о —
Можда би се угрејао.

Пасуљков.

Ал' га је насадио!

У оно „старо добро време,“ кад су оно у војнике уливали јунаштво помоћу лесковца, стајала једна компанија војника у гледи пред капетаном, који је био врло строг, и баш је прегледао војницима одело и оружје. Код једног момка застане и стаде грмити и псоват., што није добро очистио кајиш. Кад се одмакао одатле учини му се да неко за леђи његови гунђа и одговара.

— Ко се то усуђује да гунђа за моји леђи? запита капетан громко, и мислећи да је то онај, што га је мало час због кајиша изгрдио, заповеди му да изиђе из гледи и наложи каплару, да му оцени 25 батина.

Кад се војник поврати опет у глиду и кад је капетан далеко од њега отишао, шапнуће он смејући се овоме што је до њега у гледи стојао:

— Ал' сам насадио капетана! Мени је оценио 25 батина, а висам ја гунђао!

сад на друго место и знали ићи него да правимо Пулхерији серенаду. Одемо тамо и лепо (?) отпевамо ово по реду што је Кузман предложио:

1.) Спаваш ли . . ?“ — удешава (а никако да удеси) кор

2.) „Кад ћу опет сретан бити . . ?“ — шапуће мањина (секундира гаца из авлије.)

3.) „О, ту либер Аугустин . . !“ — звижди неко у другом сокаку (а мачке по крову преотимају глас.)

4.) „Ти другог љубиш . .“ — секундирају сви (а нико не води).

5.) „Само тебе . . .“ — пева (у себи) Кузман . . . . „да могу да укебам, па не би ти ником више заурлавао под пенџерима“ — чуо се рапав секунд из собе. И в'ћ смо почели били и —

6.) „Кљуца риба у пасуб . . .“ ал' нас је тргла из музикалног заноса чинија с купусом, која је дошла у непосредан додир с Кузмановом главом, те тако пошто смо сви дошли до тог уверења, да није истина оно што се каже: ко шта тражи, то нађе, разиђемо се одмах и то онако на брзу руку, те сваки својој кући.

(Свршиће се.)

Кастелар.

Можда има право
Кастелар
Сад, када је
Стар.

А' можда је право
Имао и тад
Кад је био
Млад.

Придопуњуј се
Разни појмови, —
Ал то не сватају
Неки сомови.

— а —

„Преварио га Србин.“

Хвалио се Србин Шваби, како има ове године врло доброг и јаког вина, те позове Швабу да дође к њему, што но веле да поседе поред чаше вина.

Дође једном Шваба у „физита код рац“ да проба вино. Да је Шваби вино повољно било видило се и по томе, што је често чашу к устима привлачио. — Пошто су прилично поседили, то Шваба хтеде из „физите“ кући да иде, покуша са столице да устане, но столица као да је прирасла за њега; креће се заједно с' њиме. Тек помоћу осталих одкри се од столице и крене се пут кући. Шваба се добро пазио са Србима па и њихове песме миле су му биле, то је и тиме показао, што кад се кренуо пут куће, строго се придржавао оне познате песме „Десна с' левом помешана страна“ и т. д. до ђуприје некако тако, ал' од ђуприје баш никако. Тада му се ноге сплеле, ту се спустијо па ту и заспао.

Пошто је неколико сата одспавао — пробуди се. Кад се пробуди, разгледа где је, и сети се шта се све збило, и разљути се јако на Србина те рече; „а ћекај Рац, што си ме тако преварио! ти мени каже да вино јако, а није ме ни кући могло однети, већ ме оставило овде на ђуприји, ћекај само рац — што ме зофиш, кад немаш вино јако!“

прибелжио

Бко-ша.

Да ви'ш чудевенија!!!

Ал' да нешто препоручи
неки учен баћа:
да се и на мисли мора
пореза да плаћа. . .
остали би, бог и душа
скоро сви без . . . цилиндера!

То би био. . . красан „шпас“! . . .
за то тио! . . . измеђ' нас! . . .
да не чују . . . овај глас! . . .
јер нам онда оде . . . „шпас“!!!

Др. Казбулбуц.

Риболошке ситнице.*)

I.
Нећу да се држим
Укуса туђа:
Да кечигу хватам
На уштрб смуђа.

Где љубав влада,
Увреде нема.
Одајем почаст
Њима обема.

II.
Хришћани многи
Са неким штедом
Рибом се сладе
Петком и средом.

Ал ја не крвѐћ'
Хришћанства тога
И свецем рибу једем
У славу бога.

III.
Рибља се судба
По течности врти.
Риба мора пливати
Пре и после смрти.

Риба мора пливат'
Трпећи судбину:

До смрти у води
По смрти — у вину.

IV.
Крупнија риба
Ситнију ждере,
И у том послу
Не пази мере:

Крупнија ситну
У стомак смести.
Из тог се може
Нешто извести:
Нема подоба
Крупнију јести.

V.
Рибу не мрзе
Тирани љути.
Јер рибу сечеш,
А она ћути.

Рибу не мрзе
Чувари мира.
Јер риба никад
Не протестира.

Љуби је и ти,
Страдални робе,

Ког секу, пеку,
Стружу и глобе.

Јер риба има
Шиљасте кости;
— И после смрти
Уме убости.

VI.
Печена риба иште салату,—
За своје муке ту малу плату.
Последњу жељу ко да закрати?
Е кад баш иштеш,—ја ћу ти дати

VII.
Штука са реном.
Ја с мојом женом.
Кроз нос ме дере;
Сузно је гледам.
Ал за то ипак
Другом је не дам.

VIII.
„С главе риба смрди.“
Пословица шиба —
Јер с главе може смрдет'
— И што није риба.
(Межда ће се и продужити.)

Нерота.

*) Прве три ситнице написане су по немачком. За остало примам грех својег пера на своју душу, II.

Народна поезија

у непоетичним, и са свим прозаичним при- и не-приликама

I. „Брто куне, љуто куне краљица“ — — — Јакин-
та, — кад је видила, како јој њен верни мужић шара, не
само у политици, него и ван сваке политике.

II. „Љубав није шала;“ — рекао грк Ставра, кад је
за један пољубац његове љубазне женице морао увек ку-
нити нову хаљину;

III. „Ти не буди луда;“ — пева један слатки муж,
кад га је жена ухватила да се радо шета — испод жита.

IV. „Сукњо бела вода те одиела;“ — уздише један
галантом, кад му је због беле сукње пред очима по-
прилило.

V. „Ти плавиш зоро златна;“ — певало би се, кад
би се смело, у Бугарској, али је за сад тамо још прили-
чно — помрчина.

Све дужнике наше, којима са данашњим
бројем цедуље шаљемо уз ознаку колико који
дугује, учтиво молимо да сваки свој дуг подмири
у најкраћем времену. Нека сваки помисли да је
издавање новина скопчано са великим, разновр-
сним трошковима, па кад ми ове кад и кад на
штету своју морамо да подмирујемо, право је да
нама плати сваки, који новине прима и чита.
Иначе мораћемо у листу јавно по имену сва-
кога позвати који то не учини у року од 14
дана. Не желимо бруке, али мораћемо учинити,

ако дотични неће да своју дужност учине. Зато
поновљено молимо свакога, ко данас у своме ли-
сту цедуљу нађе, да исту пажљиво прочита и
свој дуг пошље.

Такођер молимо и све оне, који нам што за
овај лист од прошле године дугују, да свој дуг
у најкраћем року подмире или да одговоре ако
су коме што у име тога дуга за наш рачун пла-
тили. Сваки од оних добио је карту колико и
за које време дугује. Нека нико не чека, да га
још и другим путем за овај дуг опомињемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

ПРЕТХОДНИ КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

У добу, када после злокобне косовске битке геније
народа српског ствараше тужне песме, које нам негдашњу
сјајну прошлост дивно опеваше и славу имена српског на
све четири стране образованог света разнесоше, у том по
нас судбоносном добу под благим поднебјем српско-сло-
венског југа у слободном граду Дубровнику почело се ра-
звијати уметничко песништво, које се са поезијом савре-
мених културних народа у сваком погледу достојно упо-
редити може, и које се у најлепшем цвету свом појавило
у делима Ивана Гундулића, узор песника књижевности
дубровачке, одушевљеног Словенина и родољуба српског.

Како се пак 8. јануара идуће године по нов. кал.
навршује три стотине година од рођења одличног пред-
ставника овог народне нам књижевности из тога периода
и како смо данас срећни, да му можемо тристагодишњу
успомену прославити, то смо се решили, да овом знаме-

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Нитом пригодом „ћирилицом“ прештампамо и издамо највеће и најзнатније му, песничко дело под насловом :

„ОСМАНИ“

те да га тим прикажемо васколикој читајућој публици српској, која до данас можда није имала прилике упознати се са овим најлепшим умотвором његовим, који је до сада латиницом у више издања свега угледао. Прво пак издање ћирилицом од год. 1827. осим тога, што је у многим погледу недостатачно, данас једва се где наћи може.

Да би нам прво ово књижевно подuzeће наше што боље одговорило и важности дела и прослави аутора му, на молбу нашу примио се труда познати наш књижевник и филолог г. Јован Бошковић, професор велике школе у Београду, да дело под његовом редакцијом изиђе, и да му уз то навише предговор са потребним коментаром и речником.

За спољашњу угледну израду такође смо се постарали, пошто ће дело на финој хартији и лепим новим словима штампано бити.

У нумо уверењу, да ће мо овим подuzeћем родољубиву услугу српској књижевности учинити надамо се да ће нас народ српски у томе радо потпомоћи, те дело ово, које је већ предато у штампу, са оном љубављу примити, с каквом га ми намеравамо у руке му предати.

Цену ћемо објавити кад дело изиђе из штампе. У Земуну, месеца Декембра 1887.

Књижарница Јове Карамате.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Прештампане су из „Јавора“ у засебну књигу **СЛИКЕ ИЗ ХРВАТСКОГА ПРИМОРЈА** од М. Петровића. У књизи тој описује се занимљиво постојбина и живот наших ваљаних примораца. Писац истиче уједно опширно велику корист за здравље, коју могу наћи многи болесни и слаби људи у приморским пределима. Књига ова, која ће забавити најшире кругове, штампана је на фином папиру и износи седам табака а цена јој 40 новчића или 1 динар

Писац позива учтиво све пријатеље српске књижевности, а нарочито г. г. учитеље и учитељице, да се потруде око прикупљања претплате на ту књигу. Познате личности могу добити књиге у напред, само нека изволе јавити, колико требају примерака. На 10 књига даје се једна на дар. Новци и наручбине шаљу се М. Петровићу проф есору у Сомбор (Zombor).

Истим путем може се наручити и књига **„ПИЈАЋА ВОДА“** како се набавља и испитује, која је изишла јесенас од истога писца и којој је цена 60 н. или 1 д. и 50 п.

Препоручујемо српским школама

С Л И К У

ДРА ЋОРЋА НАТОШЕВИЋА

у лепом формату
наштампану на дебелом картон-папиру.

— Цена 25 новч. —

Ко наручи бар 4 комада и унапред за њих новац пошље, добиће о нашем трошку.

Сиромашним школама дајемо слике бесплатно.

Штампариа А. Пајевића у Н. Саду.

О Г Л А С И.

СЕДЕЊИВИ НАЧИН ЖИВОТА

проузрокује поремећеност у варењу, оток црне цигерице (јетре) затвор, шуљеве и т. д. То се лечи Литмановим Карлсбадским кипењим прашком. (Lippmann's Karlsbader Brausepulver) Добива се у апотекама по 60 новч. и 2 фор.

2-3

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек

јест

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Александ. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код сифилитични бо. всти и код последица истих, проузрочене занемарењем, надаље код широкорула, особито у они случајеви где се оточи жлезда и старе тирофулозне ране налазе.

Непроцењив лек против ностоболџе, главоболџе, реуматички болести, живаца, болести на ножи, тешко зараснујућим ранама, миграини, тешком дисању, падавици, одвљању, жутици, грчеви у материци, отоку цигерице и слезине. Да успех имаде нужно је 4—5 боца Јодкали-сирупа употребити.

Цена једне боце фор. 1-20

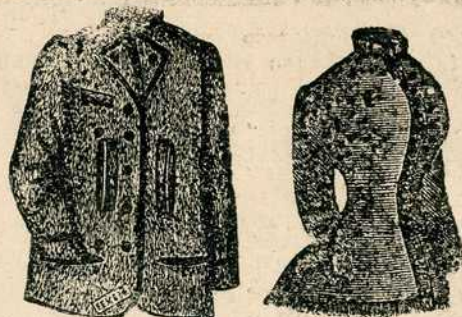
Главно стовариште А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спаситеља“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Грозингера. Осек: Ј. пл. Диенес. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кегл. (Barmherzige Brüder) Панчево: Ф. Рада. Београд: К. пл. Драскови; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стовариште у Апотекама: Беч: А. Мол, Tuchlauben Nr. 9. Будимпешта: Јосиф пл. Терек, Königsgasse Nr. 12. Ђорђе Кригнер, Kalvinplatz. Александар Молдовањ, Wasserstadt. Сегедин: К. пл. Барцаи. Темишвар: К. Јанер. Ј. Тарпај. Мако: Кол. пл. Кулижај. Х.-М.-Вашархељ: К. Бернатски. Печу: Кол. Гебел. Праг: В. Фрагнер, Nr. 205-III. Мишколц: Др. Ј. Сабо. Дебрецин: Др. В. Рочнек. Сатмар: Ј. Босин. Каниау: Ф. Корлат. Пожун: Венделин Хајм. Ђур: Ото Петри 7—10.

Само
1 ф. 80 н.

Влага, хладноћа!
не шкоди!

Непробојни, топли, трајни и за чудо јестини су моји плетени вунени јакнови и особито добро стоје чојани и од лодна

„ГРАЋАНСКИ“ - ЈАКНОВИ

за јесен и зиму, за господу, госпође, дечаке и девојчице, све по истој цени од 1 ф. 80 н. у I. каквоћи плетени. Ови славни „грађански“ јакнови за сваког су човека најпужнија одећа, и имамо га у овим бојама: пепељастих, мрких, мелираних, драп, бордо, плавих и црних. — Ко такву јакну има најбоље је од хладноће сачуван, јер се они приљубе уз тело, држе подједнаку топлоту и од драгоцене су вредности. Осим споменуте врсте има још две врсте сорте:

Од fine зефирске вуне
густо исплетени и топли

3 ф. 25 н.

Од чоје и лодна у топ-
лој зимској каквоћи

5 ф. 10 н.

За меру доста је да нам се пошље обим прсију. — Разашилжање са наплатом обавља само:

J. FEKETE, Kleider-Versendung,
Wien, Hundstürmerstrasse № 18/19.

10-12